

88. Gudhems sn, kyrkogården. Nu i kyrkan.

Pl. 70.

Litteratur: A. Blomberg, Medeltida gravstenar i Falköpingstrakten (i: Falbygden 2, 1933), s. 67; S. Gardell, Gravmonument från Sveriges medeltid 1 (1937, rev. 1945), nr 674.

Äldre avbildningar: S. Welin, teckning 1890-talet (VFA); A. Blomberg, blyertsteckning 1928 (ATA).

Denna runristade gravsten sitter sedan år 1952 fastklamrad på norra väggen av Gudhems kyrkas vapenhus. Tidigare har den legat på kyrkogården, N om kyrkan.

Sandsten. Längd 1,95 m., bredd 0,76 m. Stenen är starkt vittrad. Undre runraden, A, läses först, därefter den övre, B.

Inskrift (versalerna återge inskriftens latinska bokstäver):

A. : **haraldær : gæp - - ualf þænna : ifiř : s - . . . uar - : A : ✠**

5 10 15 20 25 30

B. ✠ **AVE MARIA : gratiA : plena : lat : f . . . ær :**

35 40 45 50 55

Haraldr gæ[r]ð[i h]valf þænna yfir S ... A[men]. Ave Maria, gratia plena. Lat ...

»Harald gjorde denna gravvård över S ... A(men). Ave Maria, gratia plena. Låt ...»

Till läsningen: A: Ristningen är tydligast i inskriftens första del (r. 1–11). Inskriften börjar med sk, som består av två punkter. Övre delen av hst till 1 **h** är grund, liksom övre delen av bst i 3 **r**. Mitt på hst till 4 **a** är en flagring. 6 **d** är tydligt stungen, liksom 9 **g**. Övre delen av 11 **p** är skadad. Efter 11 **p** är ristningsytan mycket ojämn genom flagring, och inga spår av ristning kunna med säkerhet konstateras före 14 **u**, som är säker. Härfter synas svaga spår av r. 15–17, av vilka 15 **a** är särskilt otydlig. Efter 17 **f** finnas 2 små fördjupningar, vilka icke förefalla att vara huggna. Därefter finnas spår av en hst, som möjligen har haft en **p**-bst på högra sidan. 19 **e** är mycket svag och osäker, 20 **n** är något tydligare. Över den grunda hst i r. 23 går en ojämn fördjupning, som möjligen är naturlig. 24 **f**, 25 **i** och 26 **r** äro osäkra men sannolika. Sk efteråt är tydligt. 27 **s** är säker. Därefter följer en hst. Sedan är ristningsytan förstörd på en sträcka av 43 cm utan säkra spår av ristning. Så följer en hst i en runa, som kan ha varit **u** (29). 30 **a** är jämförelsevis säker. Av nästa runa, som Jungner läser som **r**, finnas endast ytterst obetydliga spår. R. 32 har tydlig hst, förefaller snarast att ha varit **u**. Längst ut i kanten spåras rester av ett likarmat kors. — B: Spår av ett kors inleder ristningen. Bokstaven 34 **A** är säker. De följande bokstäverna 35–38 **VEMA** äro mycket otydliga. 39–40 **RI** äro tydliga. 41 **A** är otydlig. 42–47 **gratiA** äro mycket otydliga. Därefter följer ett säkert sk bestående av tre triangelställda punkter. 48 **p** och 49 **l** äro tydliga. Mitt på hst i 50 **e** finns en stor fördjupning, som icke är huggen, möjligen har en punkt funnits mitt i denna. 53–55 **lat** äro synnerligen otydliga. 56 **f** är relativt tydlig. Härfter är ristningsytan synnerligen ojämn. Jungner läser här **øra : hans sial att : þær :**. Av dessa runor äro endast de två sista **æ** och **r** samt följande sk säkra. De övriga runorna äro synnerligen osäkra, delvis omöjliga att förena med Jungners läsning.

Om Harald, som gjorde gravvården, se Vg 95.

111. Gudhems sn, Telacka.

Litteratur: H. Wideen, Några västsvenska gravmonument från medeltiden (Göteb. o. Boh. fornm.för. tidskr. 1940), s. 80 f.; S. B. F. Jansson, Skrivelse till Riksantikvarieämbetet ¹⁵/₁₁ 1956 (ATA).

Äldre avbildning: Wideen a. a.

Detta fragment av en runristad gravhäll förvarades intill 1956 i en bod strax SÖ om Gudhems kyrka tillsammans med stenmaterial, som framkommit vid kyrkorestaureringen 1951–52. Det påträffades 1940 vid